

Назив на наставен предмет: **Вовед во црковна историја**

Година: 1 (прва)

Статус: Едно семестрален

Наставник д-р Јован Јоновски

Содржина на предметната програма

1. Левант, Рим, Исус и раната црква

Поставување на сцената, освојување на Израел од Римјаните, општествено, културно-верски контекст на појавата на христијанството и Раната црква во првиот век.

2. Мачениците и миланскиот едикт

Прогонот на верните и црквениот живот до официјализација на христијанството како единствена дозволена вера во Римската Империја.

3. Вселенски собори

Преглед на христолошките дебати и други прашања и симфонијата на црквата со државата, петте патријаршии.

4. Црковни отци

Преглед на основните теолози, двигатели на христијанската доктрина, борбата меѓу александриската и антиохиската теолошка школа.

5. Монаштво и ереси

Појавата на монаштвото на исток и на запад, најзначајните ереси кои се провлекуваат до денес.

6. Источните и ориенталните цркви

Асирската црква на истокот, монофизитските цркви и источното православие на вториот Рим.

7. Папи, императори

Првиот Рим, папизмот, императори на истокот и на западот.

8. Појава на Исламот

Појавата и развојот на исламот, Отоманската империја

9. Христијанството во Македонија

Учесници на вселенските собори од Македонија, Солунскиот викаријат, Јустинијана прима, Кирил и Методиј и Богомилство.

10. Големата и малите шизми и помирувања

Акакиска шизма (484–518), Помирувањето на Јустинијан, Големата шизма 1054, повторно обединување во 1274 во Лион и во 1439 Базел.

11. Расцут на папизмот, падот на константинопол

Врвот на разврат во папизмот, трите папи, падот на Константинопол, Султанот император, Третиот Рим.

12. Предвесници на реформацијата

Валдежани, Виклиф, Јан Хус,

13. Реформатори на континентот

Магистратни реформатори Лутер, Калвин, Цвингли и радикалните реформатори Карлштат, Меланхтон, Симон.

14. Контрареформација

Воени дејства, Инквизиција, Језуити, Советот во Трент (1545–63), Мирот од Аусбург (1555)

15. Реформацијата во Англија

Хенри VIII, Крамер, Англиканизам, виа медиа, пуританци, сепаратисти

16. Реформацијата во Америка

Аџии Татковци, теократски колонии, Теологијата на Њу Ингланд, Методисти, Баптисти, Конгрешани

Задолжителна литература:

Сидни. М. Хотън, Щрихи от црковната историја, мисија Възможност, София, (S. M. Houghton, Sketches from Church History, Banner of truth, 1980.)

Сашо Георгиевски, Црковна историја, ЕТИК, 2020.

Дополнителна литература:

Џон Макманерс, Историја на Христијанството, том 1 и 2, Виг Зеница 2015

John Foster, Crkven povjest, tom 1 I 2, Baptistička teološka škola, Novi Sad,

Alan Thomas, Crkven povjest 3, Baptistička teološka škola, Novi Sad,